

ปัญหาเกี่ยวกับข้อกำหนดวินัยและการดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย  
ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

ชูชัย งามวสุลักษณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์  
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์  
พ.ศ. 2556

**The problems about disciplinary matter and disciplinary process  
management along The Civil Servants in Higher Educational  
Institution Act**

**Choochai Ngamwasuluksn**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements**

**for the Degree of Master of Laws**

**Department of Law**

**Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University**

**2013**

### กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาเกี่ยวกับข้อกำหนดวินัย และการดำเนินการทางวินัยตาม กฎหมายข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา” นี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเมตตา และความ กรุณาของท่านศาสตราจารย์ ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้ คำแนะนำ และตั้งคำถามทำให้ประเด็นปัญหาและแนวทางในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้มีความชัดเจน ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสนี้ และขอใช้โอกาสนี้กราบขอบพระคุณท่าน ศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.วีระ โสจายะ และท่านอาจารย์ ดร.ประสาท พงษ์สุวรรณ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สำหรับคำแนะนำ และคำถามที่ทำให้ผู้เขียนได้เห็นข้อบกพร่องและได้ปรับปรุงการเขียนวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จลุล่วง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์ ผู้อำนวยการหลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ที่ได้เมตตา และกรุณาให้คำแนะนำและความ ช่วยเหลือผู้เขียนตั้งแต่ก้าวแรกที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์จนสำเร็จการศึกษา ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ และขอระลึกถึงความเมตตาและความกรุณาของท่าน ตลอดไป ตลอดจนขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่านที่ได้ให้ความ อนุเคราะห์ และให้ความเอื้อเฟื้ออย่างสม่ำเสมอด้วยดีมาโดยตลอด และขอขอบใจน้องวิโรจน์ หุ่นเจริญ ที่เป็นกำลังสำคัญในการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ด้วย

สุดท้าย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้กำเนิด และให้การศึกษาแก่ ผู้เขียน รวมตลอดถึงครู อาจารย์ ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนผู้เขียนมาโดยตลอด ซึ่งผู้เขียนขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ชูชัย งามวสุลักษณ์

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.1.1 ความเป็นมา.....	1
1.1.2 ความสำคัญของปัญหา.....	4
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	16
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	16
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	17
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	17
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	18
2. วิวัฒนาการ แนวคิด และความหมายของวินัยและการดำเนินการทางวินัยของ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา.....	19
2.1 วิวัฒนาการของวินัย และการดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายข้าราชการ พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา.....	19
2.2 แนวคิดของวินัย.....	22
2.3 ความหมายของคำว่าวินัย.....	25
2.4 ความหมายของคำว่า การดำเนินการทางวินัย.....	36
2.5 ความหมายของคำว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา.....	45
3. หลักกฎหมายเรื่องข้อกำหนดวินัย และการดำเนินการทางวินัยตาม กฎหมายต่างประเทศ (กฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศกรีซ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศญี่ปุ่น และประเทศฝรั่งเศส).....	48
3.1 หลักกฎหมายเรื่องข้อกำหนดวินัย และการดำเนินการทางวินัยข้าราชการ ตามกฎหมายประเทศระบบคอมมอนลॉว์ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศกรีซ และประเทศออสเตรเลีย.....	48

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.2 หลักกฎหมายเรื่องข้อกำหนดวินัย และการดำเนินการทางวินัยข้าราชการ ตามกฎหมายประเทศระบบซีวิลลอว์ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศฝรั่งเศส.....	51
4. หลักกฎหมายเรื่องข้อกำหนดวินัย และการดำเนินการทางวินัย ตามกฎหมายประเทศไทย.....	54
4.1 หลักกฎหมายเรื่องข้อกำหนดวินัยตามกฎหมายข้าราชการพลเรือนสามัญ เปรียบเทียบกับเรื่องข้อกำหนดวินัยตามกฎหมายข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา.....	54
4.2 หลักกฎหมายเรื่องการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการพลเรือนสามัญที่ขอ ลาออกจากราชการในระหว่างการถูกดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย ข้าราชการพลเรือนสามัญ เปรียบเทียบกับการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการ พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ขอลาออกจากราชการในระหว่างการ ถูกดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา.....	62
4.3 หลักกฎหมายเรื่องการให้สิทธิแก่คู่กรณีในการนำทนายความ หรือที่ปรึกษา เข้ามาในการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เปรียบเทียบกับการให้สิทธิแก่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาใน กระบวนการสอบสวนทางวินัยในอันที่จะนำทนายความ หรือที่ปรึกษาเข้ามา ในขั้นตอนการให้ถ้อยคำแก่คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมาย ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา.....	63
5. วิเคราะห์ปัญหาเรื่องข้อกำหนดวินัย และการดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย ประเทศไทยกับกฎหมายต่างประเทศ.....	64
5.1 วิเคราะห์ปัญหาเรื่องข้อกำหนดวินัยเรื่องละทิ้งหน้าที่ราชการ ติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผล อันสมควรตามกฎหมายประเทศไทยกับกฎหมายต่างประเทศ.....	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5.1.1 วิเคราะห์ปัญหาเรื่องข้อกำหนดวินัยเรื่องละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลานานกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรตามกฎหมายประเทศไทยกับกฎหมายประเทศระบบคอมมอนลอว์ (ประเทศกรีซ).....	64
5.1.2 วิเคราะห์ปัญหาเรื่องข้อกำหนดวินัยเรื่องละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลานานกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรตามกฎหมายประเทศไทยกับกฎหมายประเทศระบบซีวิลลอว์ (ประเทศญี่ปุ่น).....	80
5.2 วิเคราะห์ปัญหาเรื่องข้อกำหนดวินัยกรณีการเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมายตามกฎหมายประเทศไทยกับกฎหมายต่างประเทศ.....	82
5.2.1 วิเคราะห์ปัญหาเรื่องข้อกำหนดวินัยเรื่องการเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมายตามกฎหมายประเทศไทยกับกฎหมายประเทศระบบคอมมอนลอว์ (ประเทศกรีซ).....	82
5.2.2 วิเคราะห์ปัญหาเรื่องข้อกำหนดวินัยเรื่องการเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมายตามกฎหมายประเทศไทยกับกฎหมายประเทศระบบคอมมอนลอว์ (ประเทศออสเตรเลีย).....	88
5.2.3 วิเคราะห์ปัญหาเรื่องข้อกำหนดวินัยเรื่องการเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมายตามกฎหมายประเทศไทยกับกฎหมายประเทศระบบซีวิลลอว์ (ประเทศญี่ปุ่น).....	90
5.3 วิเคราะห์ปัญหาเรื่องการดำเนินการทางวินัยเรื่องสิทธิของข้าราชการในการนำทนายความ หรือที่ปรึกษาเข้ามาในกระบวนการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมายประเทศไทยกับกฎหมายต่างประเทศ.....	92
5.3.1 วิเคราะห์ปัญหาเรื่องสิทธิของข้าราชการในการนำทนายความ หรือที่ปรึกษาเข้ามาในกระบวนการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมายประเทศไทยกับกฎหมายประเทศระบบคอมมอนลอว์ (ประเทศกรีซ).....	92

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5.3.2 วิเคราะห์ปัญหาเรื่องสิทธิของข้าราชการในการนำทนายความ หรือที่ปรึกษาเข้ามาในกระบวนการสอบสวนทางวินัยตาม กฎหมายประเทศไทยกับกฎหมายประเทศระบบคอมมอนลอว์ (ประเทศสหรัฐอเมริกา).....	111
5.3.3 วิเคราะห์ปัญหาเรื่องสิทธิของข้าราชการในการนำทนายความ หรือที่ปรึกษาเข้ามาในกระบวนการสอบสวนทางวินัยตาม กฎหมายประเทศไทยกับกฎหมายประเทศระบบซีวิลลอว์ (ประเทศญี่ปุ่น).....	113
5.3.4 วิเคราะห์ปัญหาเรื่องการดำเนินการทางวินัยเรื่องสิทธิของ ข้าราชการในการนำทนายความ หรือที่ปรึกษาเข้ามาใน กระบวนการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมายประเทศไทย กับกฎหมายประเทศซีวิลลอว์ (ประเทศฝรั่งเศส) .....	114
5.4 วิเคราะห์ปัญหาเรื่องการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการพลเรือน สามัญที่ขอลาออกจากราชการเปรียบเทียบกับดำเนินการทาง วินัยกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ขอลาออกจาก ราชการตามกฎหมายข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา.....	116
6. บทสรุป และข้อเสนอแนะ.....	135
บรรณานุกรม.....	142
ประวัติผู้เขียน.....	147